

4. januar 2022

Rekord i 2021

Finn Christensen

fch@lf.dk

2724 5639.

- Fødevareklyngens eksport forventes at blive på 170 mia. kr. i 2021, det er ny rekord.
- Virksomhederne i fødevareklyngen afsætter til mere end 200 markeder, hvilket er risikominimerende hvis enkeltmarkeder med kort varsel lukker ned.
- 2021 blev året hvor Kina pludselig lukkede meget ned for importen af danske udskæringer
- Trods handelsaftalen er eksporten til Storbritannien faldet 1,2 mia. kr. i årets tre første kvartaler, det er især gået ud over fisk og skaldyr, i særdeleshed rejerne (-41,2 pct).

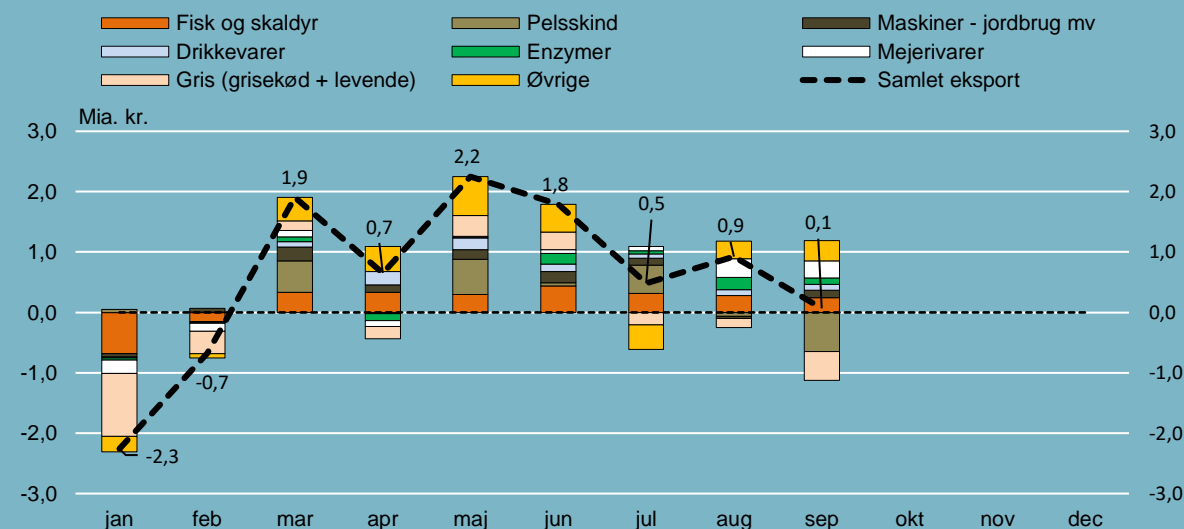
Et bud på fødevareklyngens eksport 2021 – en lille rekord med 170 mia. kr.

Endnu et år med corona. Året blev som det forgangne, der har stået i coronaens tegn, men viste sig dog knap så volatil. Ved indgangen til 2021 var der stor usikkerhed om hvilken retning coronaen og dermed også til dels eksporten ville tage. Men det har vist sig, at eksporten fra årets begyndelse har været relativt stabil målt i samlet værdi. Dette til trods for restriktioner fra årets begyndelse, råvaremangel og stigende priser på mange inputfaktorer. I perioden med restriktioner pålagt foodservice segmentet har detailhandlen i en vist grad kunnet absorbere varerne, men ikke de dyreste udskæringer og fødevaregrupper.

Efter de første tre kvartaler er der fremgang på 27 af fødevareklyngens 35 undergrupper, dvs. for blot 8 varegrupper har der været en nedgang i eksportværdien i forhold til samme periode året før. Samlet set ligger eksporten 5,1 mia. kr. højere end året før ved samme tid.

For fødevarerne dækker nettofremgangen på 1,8 mia. kr. over en mængdeeffekt på 4,9 mia. kr. mens den samlede prisseffekt er negativ med 3,1 mia. kr. i perioden. For biobaserede produkter er der både en positiv mængde og prisseffekt i perioden med en samlet fremgang på 2,4 mia. kr. i perioden. Samlet set går eksporten af agro-teknologi frem med 0,9 mia. kr. i perioden.

Eksporten 2021 i forhold til (samme måned) året før

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik.

Fisk og skaldyr. Varegruppen med størst fremgang er fisk og skaldyr, som følge af positive pris- og mængdeeffekter. Det er ikke mindst øget eksport af laks og ørred til Italien (+294 mio. kr.) samt til Polen (+96 mio. kr.) og USA (+92 mio. kr.), der trækker op. Det har fx bidraget til, at Italien er det marked, der samlet set for fødevarerkllyngen er vækstet mest i værdi de første tre kvartaler af året, sammenlignet med samme periode året før. Afsætningen af fisk og navnlig skaldyr til Storbritannien er kommet i klemme efter handelsaftalen indgået ml. EU og Storbritannien, afsætningen af fisk og skaldyr er faldet med 38,8 pct. – til 631 mio. kr. fra 1.032 mio. kr. i perioden. Det er især eksporten af rejer, der er faldet voldsomt (-143 mio. kr. svarende til -41,2 pct.) – til 204 mio. kr. fra 347 mio. kr. i samme periode. At den samlede eksport af fisk og skaldyr er gået frem i perioden, er udtryk for, at de danske fiskevirksomheder har en bred palette af afsætningsmarkeder, hvilket er en usikkerhedsminimerende styrke når der fra tid til anden opstår problemer på et af markederne.

Mink Men også eksporten af minkskind er gået frem, om end det desværre snart får en ende når lagrene med skind er tømt.

Maskiner. Eksporten af maskiner til jordbrug mv. er gået frem med 23,1 pct. i perioden – til 4,8 mia. kr. fra 3,9 mia. kr. – ikke mindst trukket op af afsætningen til EU (fx +104 mio. kr. til Frankrig og +94 mio. kr. til Tyskland) og det ser ud til at fortsætte, trods stigende råvarepriser og udfordringer med råvareleverancer, hvilket fremgår af den seneste konjunkturmåling foretaget i november.

Mejeri. En fremgang på 413 mio. kr. – til 15,6 mia. kr. fra 15,2 mia. kr. skyldes en mængdeeffekt i de første 3 kvartaler af 2021 sammenlignet med samme periode året før. På trods af at eksportværdien i september lå hele 18 procent over sidste års niveau, er eksportværdien år-til-dato først meget sent i året nået op på sidste års niveau. Det skyldes en svag start af eksporten i 2021 plaget af corona, herunder et manglende salg af de lidt dyrere produkter til restauranter mm. Stigningen på de 18 procent i september skyldes dels de høje markedspriser på mejeriprodukter og dels, at eksportværdien allerede sidste efterår begyndte at falde pga. corona. De høje markedspriser skyldes først og fremmest, at den globale indvejsning siden sommerferien har været nedadgående, primært fordi det er blevet for dyrt at producere de sidste liter mælk. I Danmark er der sket en mindre nedgang i indvejsningen i 2021. Med høje eksporttal de sidste 3 måneder vil vi ende meget tæt på den tidligere rekord for mejeriprodukter – med andre ord, der skal ikke meget til, at den gamle rekord slås. De høje markedspriser og eksporttal forventes som minimum at fortsætte et stykke ind i 2022.

Oksekød. Eksporten af oksekød er steget med 9,8 pct. i perioden – til 2.433 mio. kr. fra 2.216 mio. kr., hvilket primært skyldes pris effekter med en øget gennemsnitspris på 8,0 pct. på udskæringer (køl) i de første 3 kvartaler af 2021 sammenlignet med samme periode året før.

Gris. Sammenlignet med året før lå eksporten i de første tre måneder af 2021 noget lavere, men det skyldes at året før startede med høje priser på en række store varegrupper, ikke mindst gris, men det fik en brat afslutning som følge af nedlukningen af Danmark 11. marts og umiddelbart efter for de fleste af vores markeder. Kina har i flere år kæmpet med ASF, hvilket har betydet, at 200 mio. stk. grise blev slået ned. Det har i 2020 og knap et halvt år ind i 2021 affødt høje afsætningspriser på udskæringerne, med stigende eksport heraf fra ikke mindst Danmark. Efter et dyk i den danske notering hovedsageligt pga. ASF i Tyskland og Polen var noteringen igen på vej op og nåede 11,90 kr. i foråret 2021. Genopbygningen af den kinesiske produktion er imidlertid gået hurtigere end forventet, hvilket gav en overraskende opbremsning af den danske eksport heraf, hvilket i væsentlig grad har bidraget til en faldende notering – ned til 8,4 kr. pr. kilo (primo oktober), hvor den har ligget siden. Prisen har dermed stabiliseret sig i lejet 8,4 – 8,7 kr., det vurderes at prisen ikke vil falde yderligere i denne omgang.

Ekспортvaregrupper med største frem- eller tilbagegang i 2021 (jan-sep.) ifh. året før

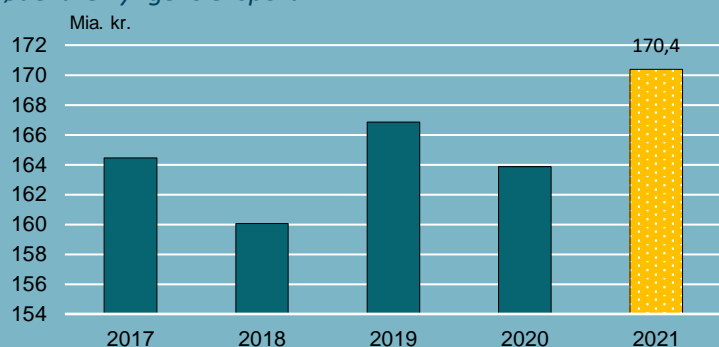
Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik.

Ny rekord i 2021

I det sidste kvartal af 2021 forventes en eksportudvikling meget lig de første tre kvartaler. Det inkluderer en fortsat afmatning på det britiske marked, som trods handelsaftalen lillejuleaften 2020 har givet en foreløbig nedgang i eksporten på 1,2 mia. kr. i år, hvor det især er fisk og skaldyr (især rejer), som er hårdt ramt. I et normalt år ligger eksporten lidt højere i årets sidste kvartal, svarende til knap 1 pct. højere, jf. de seneste fem års afsætning mens det i det første coronaår (2020) til gengæld lå knap 1 pct. under. Trods udrulningen af massive vaccineprogrammer i de fleste afsætningslande er der desværre lige nu stigende smitte i mange lande. Det kan desværre betyde, at eksporten for årets sidste kvartal i højere grad kommer til at ligne scenariet fra sidste år med en mere behersket efterspørgsel efter danske varer.

Ud fra den nuværende markedssituation vurderes det, at den samlede eksport for fødevareklyngen bliver lidt over 170 mia. kr. for 2021. Det er ny rekord og lidt mere end 3,5 mia. kr. højere end det tidligere rekordår fra 2019. Året er så fremskredet, at flere umiddelbare usikkerheder ikke ser ud til at kunne påvirke eksporten nævneværdigt. Men desværre ser det ud til, at denne usikkerhed vil fortsætte ind i 2022. Flere steder i verden er der fx konfliktoptrappende situationer, som forhåbentligt ikke tilspidses yderligere.

Fødevareklyngens eksport

Anm.: 2021 er baseret på skøn

Kilde: Landbrug & Fødevarer pba. Danmarks Statistik.